

Softver i zakon za borbu protiv plagijatora

TINA POPOVIĆ

Ministar prosvjete Damir Šehović saopštio je da će država pooštriti kontrolu naučnih radova kako bi stala na put plagijatorima.

On je "Vijestima" kazao da je obezbijeđen novac za nabavku softvera za prevenciju plagijata i najavio izmjene Zakona o visokom obrazovanju u drugom kvartalu 2017. godine, kojim bi se sistemski riješio taj problem.

"U nedostatku sistemskog rješenja za problem plagijarizma, novim zakonom i posebnim podzakonskim propisima ćemo bliže urediti integritet ustanova visokog obrazovanja, kao i prevenciju i zaštitu od plagijata. Cilj nam je da izaberemo najbolji model za crnogorski sistem, koji će nam pomoći u otkrivanju plagijata, a samim tim i sprečavanju novih. Nedavno je urađena Studija izvodljivosti za predloženi prilagođeni sistem za sprečavanje plagijarizma".

Šehović je ocijenio da posebno značajnu ulogu u borbi protiv plagijata imaju ustanove visokog obrazovanja:

"1 to kroz definisanje etičkog kodeksa, kao i promotivne kampanje o štetnosti plagijarizma. Takođe, unapređenje baza sa radovima, odnosno repozitorijuma, je od izuzetne koristi za prevenciju plagijarizma".

Upitan koliko je zadovoljan kvalitetom douniverzitetskog obrazovanja, Šehović je kazao da su "najbolji odgovor da li nedavno objavljeni rezultati PISA testiranja, koji nijesu za pohvalu iako su pokazali određeni napredak".

Precizirao je da je nezadovoljan rezultatima, prema kojem se crnogorski petnaestogodišnjaci na 56. mjestu u svijetu po znanju.

PISA testiranje pokazalo da su đaci iz matematike, jezičke pismenosti i nauke bolji od vršnjaka iz Makedonije i sa Kosova, ali daleko iza Slovenije i Hrvatske.

Šehović je ocijenio da je ulaganje u prosvjetni kadar jedini način da naši đaci pariraju vršnjacima iz svijeta.

"Ukoliko želimo da se situacija promijeni, potrebno je prije svega vratiti ugled profesiji prosvjetnog radnika, kako bismo najbolje u društvu motivisali da se bave ovim časnim i odgovornim pozivom. U tom smislu moramo stvoriti pretpostavke za poboljšanje uslova u kojima naši prosvjetni radnici rade, obezbijediti mehanizam za napredovanje, a posebno raditi na unapređenju životnog standarda zaposlenih. Zato ćemo, zajedno sa Sindikatom prosvjete, našim nezaobilaznim partnerom, nastaviti sa aktivnostima usmjerenim u tom pravcu. Svjesni smo da je to proces, ali još i više svjesni značaja njihove uloge u stvaranju kvalitetnijeg društva".

Šehović kaže da će Ministarstvo raditi na uspostavljanju modela nagrađivanja i stimulisanja prosvjetnih radnika.

Ističe da je jedan od prioriteta podizanje kvaliteta, efikasnosti i fleksibilnosti stručnog obrazovanja i usklađivanje upisne politike sa tržištem rada.

"Zato ćemo akcenat staviti na praktična znanja, bolju povezanost sa biznisom i potrebama privrede, ali i stvaranje uslova za uvođenje dualnog obrazovanja, jer je evidentna velika prohodnost učenika iz srednjih stručnih škola ka ustanovama visokog obrazovanja. No, i pored navedenih aktivnosti koje ćemo realizovati u narednom periodu, prijatno sam iznenađeni sa uspjesima koje učenici stručnih škola postižu na državnim i međunarodnim takmičenjima, što će vjerujem pomoći promjeni svijesti o stručnom obrazovanju, koje ništa manje nije važno od znanja koje se stiče u gimnazijama".

Standard zanimanja i ispitni katalog definišu status asistenata

Šehović kaže da su preduzeli korake kako bi se riješio status asistenata u nastavi za djecu sa posebnim potrebama.

On je najavio da će biti usvojeni standard zanimanja i ispitni katalog, kako bi na taj način definisali znanja, vještine i kompetencije asistenta koji je tehnička podrška djetetu. "Posebno se vodi računa o razvojnoj, obrazovnoj i socijalnoj potrebi djeteta, jer se dijete mora učiniti proaktivnim, a ne pasivnim i zavisnim članom društva, što i jeste krajnji cilj inkluzivnog obrazovanja".

Dodaje da je Crna Gra, u odnosu na zemlje regiona, ali i EU, napravila iskorak i rješavanjem podrške djeci sa posebnim obrazovnim potrebama.

"Uvjeran sam da ćemo uspješno zaokružiti taj proces. Na ovom putu smo imali podršku NVO koje se bave pitanjima inkluzivnog obrazovanja i koje su svih ovih godina bile partneri u koncipiranju politika, ali i podršci za inkluzivnu praksu. Nadam se da će tako biti i u narednom periodu, jer je u interesu svih da se pronađe rješenje koje će biti održivo i kojim će se poštovati najbolji interes djeteta, sistema i neposrednih izvršioaca".

On je ocijenio da su početkom školske godine asistenti dovedeni u neravnotežan položaj, kada je riječ o

visini nadoknade, jer su neki od njih tokom izbornog perioda volonterski radili.

"Ministarstvo je iz svojih izvora obezbijedilo neophodan novac da se svim asistentima isplati ista nadoknada. Nije više bilo vremena da se čekaju reakcije drugih državnih organa kako bi se riješio njihov status".

Plaća se hrana i boravak u vrtićima

Šehović kaže da je ovogodišnjom izmjenom Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju definisano da roditelji plaćaju troškove boravka i ishrane djeteta u vrtiću, što omogućava poboljšanje uslova boravka, kvaliteta učenja i njihovog razvoja.

Ocijenio je da se na taj način pošlo u susret preporukama Državne revizorske institucije (DRI).

DRI je 2015. kontrolisala pet predškolskih ustanova u Podgorici, Nikšiću, Danilovgradu i na Cetinju i utvrdila da je previsoka cijena od 40 eura koju roditelji mjesečno izdvajaju za ishranu djece u vrtićima. Tada je utvrđeno da samo manji dio naplaćenog novca ide na ishranu djece.

DRI je tada preporučila Ministarstvu prosvjete i ustanovama da razmotre "opravdanost utvrđene visine troškova ishrane djece".

"Ministarstvo je, u saradnji sa UNICEF-om, detaljno analiziralo troškove ishrane u predškolskim ustanovama. Analiza je pokazala da troškovi ishrane čine 11 odsto ukupnih troškova po djetetu. Prosječan iznos troškova po djetetu je 40 eura za cjelodnevni, odnosno 20 eura za poludnevni program. Ova cijena je među najnižima u regionu, a ista nije mijenjana od 2008. godine. Uz to se roditelji djece sa smetnjama u razvoju oslobodaju plaćanja, dok roditelji koji su korisnici prava na materijalno obezbjeđenje i samohrani roditelji plaćaju 20 eura".

On je ocijenio da ključni problem nije u cijeni koju roditelji plaćaju, nego u obuhvatu djece predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem.

"Jer smo još daleko od međunarodnih standarda i preporuka. Zato smo u saradnji sa Bankom za razvoj Savjeta Evrope započeli projekat izgradnje vrtića, čija je vrijednost 10 miliona eura, koji podrazumijeva sedam novih objekata u Podgorici, Baru, Ulcinju, i Pljevljima. Kapitalnim budžetom za 2017. je planirana izgradnja još jednog vrtića u Rožajama, i za ovu namjenu je planirano milion eura".

Autor: Tina Popović

Ključne riječi: prosvjeta, obrazovanje, reforma obrazovanja, plagijati, testiranje, predlog zakona, stručno obrazovanje, inkluzivno obrazovanje, asistenti, izgradnja objekata, vrtići predškolsko obrazovanje,

Institucije u svojstvu subjekta:

Ministarstvo prosvjete Crne Gore 2013, Sindikat prosvjete, Evropska unija EU, Tema: Evropske integracije, Državna revizorska institucija DRI, UNICEF, Razvojna banka Savjeta Evrope CEB

Osobe u svojstvu subjekta:

Damir Šehović

Teme:

Društvo Vlada, Obrazovanje

TINA POPOVIĆ

Ministar prosvjete Damir Šehović saopštio je da će država pooštriti kontrolu naučnih radova kako bi stala na put plagijatorima.

On je "Vijestima" kazao da je obezbijeden novac za nabavku softvera za prevenciju plagijata i najavio izmjene Zakona o visokom obrazovanju u drugom kvartalu 2017. godine, kojim bi se sistemski riješio taj problem.

"U nedostatku sistemskog rješenja za problem plagijarizma, novim zakonom i posebnim podzakonskim propisima ćemo bliže urediti integritet ustanova visokog obrazovanja, kao i prevenciju i zaštitu od plagijata. Cilj nam je da izaberemo najbolji model za crnogorski sistem, koji će nam pomoći u otkrivanju plagijata, a samim tim i sprečavanju novih. Nedavno je urađena Studija izvodljivosti za predloženi prilagođeni sistem za sprečavanje plagijarizma".

Šehović je ocijenio da posebno značajnu ulogu u borbi protiv plagijata imaju ustanove visokog obrazovanja:

"I to kroz definisanje etičkog kodeksa, kao i promotivne kampanje o štetnosti plagijarizma. Takođe, unapređenje baza sa radovima, odnosno repozitorijuma, je od izuzetne koristi za prevenciju plagijarizma".

Ako želimo promjene, potrebno je vratiti ugled profesiji prosvjetnog radnika...

Upitan koliko je zadovoljan kvalitetom douniverzitetskog obrazovanja, Šehović je kazao da su "najbolji odgovori dali nedavno objavljeni rezultati PISA testiranja, koji nijesu za pohvalu iako su pokazali određeni napredak".

Precizirao je da je nezadovoljan rezultatima, prema kojem se crnogorski petnaestogodišnjaci na 56. mjestu u svijetu po znanju.

PISA testiranje pokazalo da su daci iz matematike, jezičke pismenosti i nauke bolji od vršnjaka iz Makedonije i sa Kosova, ali daleko iza Slovenije i Hrvatske.

Šehović je ocijenio da je ulaganje u prosvjetni kadar jedini način da naši daci pariraju vršnjacima iz svijeta.

"Ukoliko želimo da se situacija promijeni, potrebno je prije svega vratiti ugled profesiji prosvjetnog radnika, kako bismo najbolje u društvu motivisali da se bave ovim časnim i odgovornim pozivom. U tom smislu moramo stvoriti pretpostavke za po-

Sistemski protiv plagijata: Šehović

Foto: Z. ĐURIĆ

MINISTAR NAJAVLJUJE OŠTRIJU KONTROLU RADOVA

Softver i zakon za BORBU PROTIV PLAGIJATORA

boljšanje uslova u kojima naši prosvjetni radnici rade, obezbijediti mehanizam za napredovanje, a posebno raditi na unapređenju životnog standarda zaposlenih. Zato ćemo, zajedno sa Sindikatom pro-

Nezadovoljan kvalitetom srednjeg i osnovnog obrazovanja

svjete, našim nezaobilaznim partnerom, nastaviti sa aktivnostima usmjerenim u tom pravcu. Svjesni smo da je to proces, ali još i više svjesni značaja njihove uloge u stvaranju kvalitetnijeg društva".

Standard zanimanja i ispitni katalog definišu status asistenata

Šehović kaže da su preduzeli korake kako bi se riješio status asistenata u nastavi za djecu sa posebnim potrebama. On je najavio da će biti usvojeni standard zanimanja i ispitni katalog, kako bi na taj način definisali znanja, vještine i kompetencije asistenta koji je tehnička podrška djetetu. "Posebno se vodi računa o razvojnoj, obrazovnoj i socijalnoj potrebi djeteta, jer se dijete mora učiniti proaktivnim, a ne pasivnim i zavisnim članom društva, što i jeste krajnji

cilj inkluzivnog obrazovanja". Dodaje da je Crna Gra, u odnosu na zemlje regiona, ali i EU, napravila iskorak i rješavanjem podrške djeci sa posebnim obrazovnim potrebama. "Uvjeren sam da ćemo uspješno zaokružiti taj proces. Na ovom putu smo imali podršku NVO koje se bave pitanjima inkluzivnog obrazovanja i koje su svih ovih godina bile partneri u koncipiranju politika, ali i podršci za inkluzivnu praksu. Nadam se da će tako biti i u narednom periodu,

jer je u interesu svih da se pronade rješenje koje će biti održivo i kojim će se poštovati najbolji interes djeteta, sistema i neposrednih izvršioaca". On je ocijenio da su početkom školske godine asistenti dovedeni u neravnopravan položaj, kada je riječ o visini nadoknade, jer su neki od njih tokom izbornog perioda volonterski radili. "Ministarstvo je iz svojih izvora obezbijedilo neophodan novac da se svim asistentima isplati ista nadoknada. Nije više bilo vremena da se čekaju reakcije drugih državnih organa kako bi se riješio njihov status".

Šehović kaže da će Ministarstvo raditi na uspostavljanju modela nagradivanja i stimulisanja prosvjetnih radnika.

Ističe da je jedan od prioriteta podizanje kvaliteta, efikasnosti i fleksibilnosti stručnog obrazovanja i usklađivanje upisne politike sa tržištem rada.

"Zato ćemo akcenat staviti na praktična znanja, bolju povezanost sa biznisom i potrebama privrede, ali i stvaranje uslova za uvođenje dualnog obrazovanja, jer je evidentna velika prohodnost učenika iz srednjih stručnih škola ka ustanovama visokog obrazovanja. No, i pored navedenih aktivnosti koje ćemo realizovati u narednom periodu, prijatno sam iznenadim sa uspjesima koje učenici stručnih škola postižu na državnim i međunarodnim takmičenjima, što će vjerujem pomoći promjeni svijesti o stručnom obrazovanju, koje ništa manje nije važno od znanja koje se stiče u gimnazijama".

Plaća se hrana i boravak u vrtićima

Šehović kaže da je ovogodišnjom izmjenom Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju definisano da roditelji plaćaju troškove boravka i ishrane djeteta u vrtiću, što omogućava poboljšanje uslova boravka, kvaliteta učenja i njihovog razvoja.

Ocijenio je da se na taj način pošlo u susret preporukama Državne revizorske institucije (DRI). DRI je 2015. kontrolisala pet predškolskih ustanova u Podgorici, Nikšiću, Danilovgradu i na Cetinju i utvrdila da je previsoka cijena od 40 eura koju roditelji mjesečno izdvajaju za ishranu djece u vrtićima. Tada je utvrđeno da samo manji dio naplaćenog novca ide na ishranu djece.

DRI je tada preporučila Ministarstvu prosvjete i ustanovama da razmotre "opravdanost utvrđene visine troškova ishrane djece".

"Ministarstvo je, u saradnji

Cijena od 40 eura je "među najnižima u regionu, nije mijenjana od 2008"

sa UNICEF-om, detaljno analiziralo troškove ishrane u predškolskim ustanovama. Analiza je pokazala da troškovi ishrane čine 11 odsto ukupnih troškova po djetetu. Prosječan iznos troškova po djetetu je 40 eura za cjelodnevni, odnosno 20 eura za poludnevni program. Ova cijena je među najnižima u regionu, a ista nije mijenjana od 2008. godine. Uz to se roditelji djece sa smetnjama u razvoju oslobodavaju plaćanja, dok roditelji koji su korisnici prava na materijalno obezbjeđenje i samohrani roditelji plaćaju 20 eura". On je ocijenio da ključni problem nije u cijeni koju roditelji plaćaju, nego u obuhvatu djece predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem.

"Jer smo još daleko od međunarodnih standarda i preporuka. Zato smo u saradnji sa Bankom za razvoj Savjeta Evrope započeli projekat izgradnje vrtića, čija je vrijednost 10 miliona eura, koji podrazumijeva sedam novih objekata u Podgorici, Baru, Ulcinju, i Pljevljima. Kapitalnim budžetom za 2017. je planirana izgradnja još jednog vrtića u Rožajama, i za ovu namjenu je planirano milion eura".